

ODGOVORI EUROPSKE KOMISIJE

NA TEMATSKO IZVJEŠĆE EUROPSKOG REVIZORSKOG SUDA

Podaci u području zajedničke poljoprivredne
politike – neostvareni potencijal velike količine
podataka za evaluacije politika

Sadržaj

I. OPĆI UVOD U ODGOVORE KOMISIJE.....	2
II. ODGOVORI KOMISIJE NA GLAVNA OPAŽANJA EUROPSKOG REVIZORSKOG SUDA.....	3
1. Zajednička poljoprivredna politika utemeljena na podacima	3
2. Unatoč nedostatku nekih podataka, Komisija raspolaže dovoljnim znanjem za provedbu procjene učinka i predlaganje svrsishodnih politika.....	3
3. Sustav poljoprivrednih knjigovodstvenih podataka jedan je od glavnih podatkovnih resursa	4
4. Od istraživanja do podataka dobivenih s pomoću privatnih senzora.....	4
5. Pružanje jedinstvene točke pristupa podacima Revizorski sud smatra dobrom praksom	5
III. ODGOVORI KOMISIJE NA PREPORUKE EUROPSKOG REVIZORSKOG SUDA.....	5
1. 1. preporuka – Potrebno je uspostaviti okvir za upotrebu raščlanjenih podataka iz sustava IAKS5	
2. 2. preporuka – Potrebno je u većoj mjeri upotrebljavati i razvijati izvore podataka kako bi se zadovoljile potrebe politike.....	5

Ovaj dokument sadržava odgovore Europske komisije na opažanja iz tematskog izvješća Europskog revizorskog suda u skladu s člankom 259. [Financijske uredbe](#) i objavit će se zajedno s tematskim izvješćem.

I. OPĆI UVOD U ODGOVORE KOMISIJE

Komisija raspolaže velikim količinama podataka koje upotrebljava za izradu, praćenje i evaluaciju zajedničke poljoprivredne politike (ZPP). Te su informacije rezultat prošlog i sadašnjeg rada na prikupljanju i upotrebi širokog raspona podataka u različitim fazama ciklusa ZPP-a, uključujući analizu, osmišljavanje politike, procjenu učinka alternativnih opcija politike, provedbu politike i povezano praćenje, reviziju i evaluaciju, ali i u drugim područjima, kao što su međunarodni pregovori, komunikacija, upravljanje resursima itd.

Kako su se ciljevi ZPP-a mijenjali tijekom godina tako su se i potrebe za podacima širile na druge aspekte, kao što su poljoprivredno-okolišne varijable, emisije, bioenergija itd. To obilje podataka svakodnevno se upotrebljava u Glavnoj upravi za poljoprivredu i ruralni razvoj (AGRI) i drugim službama Komisije, ali se u većoj mjeri upotrebljava pri provedbi procjena učinka. Najnovija procjena učinka budućeg ZPP-a temeljila se na dosad nezabilježenoj količini podataka, studija i drugih istraživanja, evaluacija, alata za modeliranje i naprednih metodologija za prikupljanje kvantitativnih i kvalitativnih podataka i rangiranje opcija i sl., kao i na uključivoj i opsežnoj suradnji među službama u kojoj su tijekom više od godine dana sudjelovali deseci kolega iz Glavne uprave AGRI i cijele Komisije. Komisija je pokrenula razne inicijative kako bi se postojeći podaci bolje iskoristavali i lakše razmjenjivali među državama članicama.

U izvješću Europskog revizorskog suda o upotrebi velike količine podataka potvrđuje se da Komisija raspolaže velikom količinom podataka i razmatra iskoristava li ih na dobar način. Ovo je izvješće relevantno i pravodobno jer zbog napretka u području digitalnih tehnologija količina podataka eksponencijalno raste. Komisija se slaže s Europskim revizorskim sudom da bi trebalo bolje iskoristavati raščlanjene podatke država članica te ih prikupljati i integrirati s drugim izvorima podataka kako bi se riješio problem nedostatka podataka u nekim područjima. Komisija će nastaviti uklanjati prepreke razmjenu i integraciji podataka te razvijati pristupe koji se temelje na zamjenskim podacima i modeliranju.

Zahvaljujući velikoj količini podataka, relevantnim alatima i metodologijama te iskusnim i kvalificiranim djelatnicima Komisija je mogla ocjenjivati opću uspješnost politika te provedbom temeljitih procjena učinka uklanjati nedostatke i izrađivati prijedloge politika utemeljene na dokazima.

Kao za sva poduzeća i ustanove, glavni izazov narednih godina zapravo će biti kako poboljšati dostupnost i upotrebu velike količine podataka koju u podatkovnoj/digitalnoj revoluciji generiraju brojni uređaji i senzori povezani s internetom stvari. Komisija ulaže veliki trud u izradu okvirnog zakonodavstva (npr. akt o podacima, akt o upravljanju podacima, akt o umjetnoj inteligenciji itd.), provedbu ciljanih istraživanja i osiguravanje financijske potpore za uspostavu potrebne infrastrukture.

Komisija u potpunosti prihvaća preporuke.

Od završetka revizije Europskog revizorskog suda ostvaren je daljnji napredak u nekim ključnim područjima:

- rad na prelasku sa sustava poljoprivrednih knjigovodstvenih podataka (FADN) na sustav podataka o održivosti poljoprivrednih gospodarstava (FSDN) brzo napreduje, u skladu sa strategijom „od polja do stola” intenzivirali su se razgovori s državama članicama i u pripremi je nacrt novog osnovnog akta o FSDN-u koji treba donijeti Komisija
- provedbeni i delegirani akti povezani s IAKS-om ulaze u zrelu fazu i uskoro će biti podneseni na glasanje ili donošenje, a sadržavaju pojedinosti o novom sustavu za nadzor površina

- o nacrtu provedbene uredbe o podacima za praćenje i evaluaciju raspravlja se s državama članicama u odborima i stručnim skupinama, a njezino se donošenje planira za sredinu 2022.

II. ODGOVORI KOMISIJE NA GLAVNA OPAŽANJA EUROPSKOG REVIZORSKOG SUDA

1. Zajednička poljoprivredna politika utemeljena na podacima

U izvješću se potvrđuje da *Komisija raspolaže velikom količinom podataka koje upotrebljava za izradu, praćenje i evaluaciju ZPP-a*¹. Ti su podaci rezultat prošlog i sadašnjeg rada na prikupljanju širokog raspona podataka koji se u velikoj mjeri upotrebljavaju u različitim fazama ciklusa zajedničke poljoprivredne politike. Kako su se ciljevi ZPP-a mijenjali u zadnjih 60 godina radi prilagodbe novim izazovima (npr. sigurnost opskrbe hranom, sigurnost hrane, okoliš, klima itd.) i očekivanjima građana, tako su se i potrebe za podacima proširile na druge aspekte, kao što su poljoprivredno-okolišne varijable, emisije, bioenergija itd.

2. Unatoč nedostatku nekih podataka, Komisija raspolaže dovoljnim znanjem za provedbu procjene učinka i predlaganje svrsishodnih politika.

Iako se u izvješću potvrđuje da Komisija raspolaže velikom količinom podataka koje upotrebljava za izradu, praćenje i evaluaciju ZPP-a, spominje se i nekoliko područja u kojima su potrebna poboljšanja. Komisija se slaže s tom ocjenom i, iako raspolaže velikom količinom relevantnih podataka kako se navodi u izvješću, stalno pokušava riješiti probleme u nekoliko područja u kojima je teže dobiti podatke, i to na sljedeće načine:

- poticanjem država članica da prikupljaju te podatke
- sufinanciranjem prikupljanja statističkih podataka (npr. putem sustava poljoprivrednih knjigovodstvenih podataka (FADN), istraživanja o strukturi poljoprivrednih gospodarstava/integrirane statistike o poljoprivrednim gospodarstvima (FSS/IFS), istraživanja o korištenju i pokrovu zemljišta (LUCAS)),
- kupnjom skupova podataka
- ulaganjem resursa u olakšavanje razmjene podataka država članica
- prilagođenim istraživačkim i inovacijskim aktivnostima i
- primjenom zamjenskih podataka i alata za modeliranje.

Revizorski sud spominje da nedostaju podaci o dohotku kućanstava, tj. upućuje na činjenicu da Komisija ne prikuplja detaljne podatke o drugim izvorima prihoda u poljoprivrednim kućanstvima. U odgovoru na nedavna tematska izvješća Revizorskog suda² Komisija je imala priliku istaknuti nepovoljne rezultate analize troškova i koristi i snažan otpor država članica u pogledu prikupljanja tih podataka.

¹ Vidjeti odlomke 16.–21. izvješća Revizorskog suda.

² Kao što su tematska izvješća br. 01/2016 i br. 10/2018.

Stoga Komisija smatra da joj velika količina relevantnih podataka kojima raspolaže (i rad na uklanjanju nekoliko preostalih nedostataka) pruža dovoljno informacija za provedbu procjena učinka i predlaganje svrsishodnih politika.

3. Sustav poljoprivrednih knjigovodstvenih podataka jedan je od glavnih podatkovnih resursa

Sustav poljoprivrednih knjigovodstvenih podataka (FADN) jedan je od glavnih podatkovnih resursa i IT sustava u području poljoprivrede. Riječ je o jednoj od glavnih zbirki poljoprivrednih podataka u koju se prikupljaju pojedinačni podaci, koja se široko upotrebljava i ključna je u različitim fazama ciklusa politike (procjena učinka, provedba politika, evaluacija). Prelazak na sustav podataka o održivosti poljoprivrednih gospodarstava (FSDN) velik je napredak u dostupnosti podataka Glavne uprave AGRI i upravo mu je cilj osigurati podatke o okolišnim i socijalnim aspektima održivosti koji su nedostajali. Uključivat će i opću modernizaciju, bolju razmjenu podataka i upotrebu prikupljenih informacija kako bi se i poljoprivrednicima pružili savjeti i referentna mjerila.

4. Od istraživanja do podataka dobivenih s pomoću privatnih senzora

Novе tehnologije omogućuju stvaranje dosad nezabilježene količine podataka s pomoću senzora i drugih uređaja povezanih s internetom stvari. Upotreba i iskorištavanje najrelevantnijih takvih podataka može predstavljati ogroman korak prema popunjavanju postojećih praznina kad je riječ o podacima, a možda i zamijeniti opterećujuća i skupa postojeća istraživanja. U zadnje dvije godine Komisija je donijela zakonodavne prijedloge u području upravljanja podacima i razmjene podataka (npr. Akt o upravljanju podacima, Akt o podacima) s ciljem iskorištavanja potencijala tih velikih količina podataka. Poboljšanje pristupa tim novim izvorima podataka ne postiže se automatski, već iziskuje uvođenje poticaja, infrastrukture i rješenja koja svima odgovaraju.

Komisija je 2019. predložila potencijalno partnerstvo Poljoprivredni podaci u okviru programa Obzor Europa s ciljem povezivanja javnih i privatnih interesa u upotrebi, ponovnoj upotrebi i ostvarivanju koristi od poljoprivrednih podataka te u pružanju rješenja koja se temelje na podacima.

Osim toga, Komisija radi na uspostavi zajedničkih podatkovnih prostora, među ostalim u području poljoprivrede, s ciljem razvoja sigurnog i pouzdanog podatkovnog prostora koji bi poljoprivrednom sektoru omogućio transparentnu razmjenu i pristup podacima, čime bi se povećala gospodarska i okolišna učinkovitost. Taj podatkovni prostor prvenstveno bi služio privatnim subjektima (npr. poljoprivrednicima, proizvođačima strojeva, ali i novoosnovanim poduzećima, osigurateljima, bankama itd.) i širem digitalnom gospodarstvu za stvaranje novih usluga; određeni podaci mogli bi biti korisni i za oblikovanje politika. Komisija je nedavno objavila poziv za koordinacijske i potporne mjere kako bi se istražile mogućnosti i konceptualni pristupi za buduće uvođenje podatkovnog prostora u kojem će sudjelovati dionici i države članice. Rezultati tog djelovanja očekuju se u 2024.

5. Pružanje jedinstvene točke pristupa podacima Revizorski sud smatra dobrom praksom

Komisija pozdravlja to što je Revizorski sud pozitivno ocijenio njezina postignuća u smislu stavljanja na raspolaganje javnosti velike količine podataka na portalu za podatke o poljoprivredno-prehrambenih proizvodima Glavne uprave za poljoprivredu i ruralni razvoj³. Rad na prikupljanju i

³ <https://agridata.ec.europa.eu/extensions/DataPortal/home.html>

upotrebi relevantnih podataka, među ostalim primjenom naprednih metoda kao što su veliki poljoprivredno-ekonomski modeli, dopunjuje se nastojanjima da se najrelevantniji podaci stave na raspolaganje javnosti. To se postiže jasnom vizualizacijom i primjenom jednostavnih sučelja za preuzimanje podataka te pružanjem mogućnosti komunikacije između strojeva i dostupnosti na mobilnim uređajima/tabletima.

III. ODGOVORI KOMISIJE NA PREPORUKE EUROPSKOG REVIZORSKOG SUDA

1. 1. preporuka – Potrebno je uspostaviti okvir za upotrebu raščlanjenih podataka iz sustava IAKS

Komisija prihvaća 1. preporuku i nastavit će raditi na pravnom, tehničkom i administrativnom okviru za razmjenu i ponovnu upotrebu podataka iz sustava IAKS i drugih izvora podataka u državama članicama, na temelju dostavljenih godišnjih izvješća o uspješnosti. Ti će podaci biti korisni za praćenje i evaluaciju politike.

Ciljni rok provedbe: 2024.

2. 2. preporuka – Potrebno je u većoj mjeri upotrebljavati i razvijati izvore podataka kako bi se zadovoljile potrebe politike

a) boljim iskorištavanjem postojećih podataka, razmatranjem novih izvora podataka ili kombiniranjem postojećih

Komisija stalno nastoji ponovno upotrebljavati postojeće skupove podataka prikupljene u druge svrhe. Stoga Komisija prihvaća preporuku 2.a da bolje iskoristi postojeće izvore podataka (npr. administrativne podatke i statistička istraživanja te podatke iz programa Copernicus), razmotri nove izvore podataka ili kombinira postojeće.

b) ispitivanjem mogućnosti upotrebe zamjenskih ili neizravnih izvora podataka kada nije moguće upotrijebiti izravne izvore za procjenu ključnih pokazatelja ili aspekata

Komisija prihvaća preporuku 2.b i nastavit će raditi na unapređenju metodologija za utvrđivanje prikladnih zamjenskih podataka i drugih metoda.

c) procjenjivanjem mogućnosti upotrebe podataka o poljoprivrednim strojevima u većem opsegu

Komisija prihvaća preporuku 2.c o procjenjivanju mogućnosti upotrebe podataka o poljoprivrednim strojevima u većem opsegu. Komisija će nastaviti istraživati i upotrebljavati dostupne podatke o poljoprivrednim strojevima te razvijati alate za ubiranje podataka (*data harvesting*).

Ciljni rok provedbe: 2025.